



Vänstern i Härryda

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | SEPTEMBER 2021

"Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera."

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste markadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

FOTO: AGNES STUBER

Nej till Engelska skolan i Mölnlycke

Skattebetalarnas pengar ska gå till verksamheten, inte ner i privata fickor. Därför säger V nej till Engelska skolan.

SID 2

Vänsterns nya regionråd

Lär känna Carina Örgård som har tagit över rollen som Vänsterpartiets regionråd i Västra Götaland.

SID 6

Vänstern utmanar i kyrkovalet

Den oberoende vänsterlistan ViSK ställer upp i kyrkovalet 19 september.

SID 7



**vansterpartiet.se/
blimedlem**

Bli medlem
– du också! 

Vänsterpartiet HARRYDA

Telefon: 0769-139 457

Åvägen 1, 435 44 Mölnlycke

E-post: harryda@vansterpartiet.se

Facebook: Vänsterpartiet HARRYDA

Bli medlem: vansterpartiet.se/bli-medlem

FRÅGA 5

Om ungefär ett år är det val. **Vilken politisk fråga tycker du bör få lite extra utrymme i valrörelsen?**



Olof Lindqvist, 50 år, bussförare

En starkare arbetsrätt måste få plats; anställda ska kunna öppna munnen utan att riskera jobbet, ha trygga anställningar och arbetstider som gör att de kan ta hand om sig själva och sina närmsta.

Karin Jaxmark, 56 år, marknadsstrateg

En fråga som vi till vänster inte kan släppa är att förbjuda vinster i välfärden. Utförsäljningen av vår välfärd pågår nu, och den måste bekämpas med full kraft.



Linda Knutsson, 37 år, kurator

En mer human migrations- och flyktingpolitik. Att permanenta uppehållstillstånd ska vara regel. Utökad möjlighet till familjeåterförening. Att Sverige ska verka för säkra flyktvägar till EU.



Agneta Ahlblom, 64 år, färdtjänst-handläggare

Att lita på välfärden. Alla vi som bor i Sverige måste kunna lita på att det finns hjälp att få när vi behöver. Den som blir sjuk tex skall veta att den får bästa möjliga sjukvård. Sen måste pensionssystemet ändras så att folk kan leva på sin pension.



Ali Ahmady, 33 år, studie- och yrkesvägledare

Jag hoppas vi kan hejda privatiseringen i alla sektorer, speciellt av marknadsskolan. All vinst ska återinvesteras tillbaka till verksamheten. Vi ska satsa på utbildade kompetenta lärare och förbättrad lärartäthet.



LEDARE



Därför säger Vänsterpartiet nej till Internationella Engelska Skolan i Mölnlycke

Är det meningen att elevernas skolpeng ska bli ett pris på en vara som skolor ska tävla om? För att kunna erbjuda barn en likvärdig skola måste det nuvarande systemet förändras.

Enligt Markus Larsson och Åsa Pleisner på Tankesmedjan Balans blir våra elever en handelsvara när skolor tävlar om deras skolpeng. I detta skulle det kunna tänkas att om skolor tävlar om eleverna borde skolorna bli bättre med högre kvalitet.

Men nej, så blir det inte när marknaden använder barn som handelsvara. Det blir istället ett orättvist system med segregation, likvärdighet som går förlorad och skolans uppdrag undermineras. Det går nämligen inte att förena två skolformer (kommunala och den privata) under samma regler för en sorts skolpeng. Markus Larsson hävdar att självklart ska det fria skolvalet värnas men i dagens system gör det inte det. Det beror på att det kösystem som används av marknadsskolan idag inte ger alla elever möjligheten att välja skola. Reglerna för hur skolpengen fördelas måste dessutom förändras.

Svenska friskoleföretag går som tåget och lockar tunga investerare från banksektorn, som inte räds debatten om friskolorna och kraven på att begränsa vinsterna. De fem största friskolekoncernerna redovisar tillsammans ett rörelseresultat på 1,5 miljarder kronor senaste året. Risker är övervägande stor att även i etablering i Mölnlycke kommer att dränera HARRYDA kommun på skattepengar.

Vi i Vänsterpartiet önskar inte ha skolor med privata aktörer som ska försörjas med våra skatte-

pengar. Skolan ska dessutom förstärkas så att alla lärare har en och samma arbetsgivare vilket skulle främja elevernas rätt till en likvärdig skolgång.

Det är faktiskt kommunens medborgare som röstat för och därigenom gett mandat till allt det som sker i HARRYDA, som till exempel jätteprojektet Landvetter Södra med minst 10 000 nya bostäder, ett snabbtåg genom HARRYDASKOGARNAS känsliga natur och Internationella Engelska Skolan i Mölnlycke! Per Vorberg har själv sagt att han bara genomför det som hans väljare önskar eftersom det var detta de gick till valseger med. Men allt kan ändras till nästa val, gör din röst hörd och rösta för ett nej till etablering av Internationella Engelska Skolan. Rösta ja för ett jämlikt HARRYDA där människor kan leva och bo med den bästa kommunala skolan.



**Åsa Garberg
Björn Mattsson**
Vänsterpartiet HARRYDA



Vänstern i HARRYDA ges ut av Vänsterpartiet HARRYDA i samarbete med Zetkin Foundation. Redaktion: Mats Billberg Johansson, Per Långby, Lena Malmberg, Olof Holmgren, Åsa Garberg, Björn Mattsson. Ansvarig utgivare: Daniel Sestrajcic. Upplaga: 5500 ex. Tryck: Bold Printing Mitt AB, 2021. Vänstern i HARRYDA är en del av skriftserien Folkviljan.

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasisummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyror hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämnstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enormt snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är



framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med. Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

”Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer.”

Text: Martin Thåström

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknadsskolan

Idén om ett jämlikt utbildnings-system är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyn eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskolelobbyn så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!



Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Marknads- skolan

– vad gör den med våra elever?

Sverige är det enda landet i världen att tillåta friskolekoncerner ta ut vinster där allmänna skattemedel finansierar undervisningen. Hur blev det så och vilka konsekvenser har det fått på undervisningen?

En som intresserat sig för denna fråga är Majsa Allelin, doktor i socialt arbete och lektor vid Södertörns högskola.



– Om en maktstark part mobiliserar i en fråga som inte är uppe i den dagliga debatten finns en risk att motståndet uteblir i ett litet land som Sverige, säger hon och fortsätter:

Med vår starka tradition av konsensus kan en åsikt som inte delas av majoriteten ändå få genomslag. Det är därför Sverige, trots att vi ser oss som ”landet lagom”, ändå är extrema i exempelvis skolfrågan.

Det fria skolvalet infördes år 1992 och gav eleven och vårdnadshavarna möjlighet att själv välja vilken skola de ville gå på. Skolvalet infördes i samband med friskolereformen som innebar att andra aktörer än kommunen kunde starta och driva så kallade friskolor.

– Det var en aggressivt genomförd reform som Carl Bildts regering verkställde ganska direkt när de kom till makten. Reformen var svagt förankrad och gick inte ens ut på remiss. Allt gick väldigt fort, säger hon.

Sedan handlande det nog en hel del om tajming. För även Socialdemokraterna och Miljöpartiet tyckte vid den här tiden att skolan präglades av en tung statlig koloss som behövde reformeras på ett eller annat sätt.

Idag är en majoritet av det svenska folket emot friskolornas vinstuttag.

Däremot är motståndet mot det fria skolvalet inte lika kompakt.

– Friskolereformen förutsätter ett valfrihetssystem, eftersom det bygger på en konkurrens mellan skolor. Det skulle vara möjligt att slopa vinsterna utan att röra valfriheten, men då kvarstår segregationsproblemet, säger Majsa Allelin.

Så tycker OECD

I en artikel i Dagens Nyheter tidigare i år intervjuas OECD:s utbildningschef Andreas Schleicher. Han är även chef för de internationella PISAMÄTNINGARNA och därför van att jämföra skolsystem världen över.

När Andreas Schleicher var i Sverige i slutet av nittiotalet för att genomföra de första PISAMÄTNINGARNA upplevde han ett tydligt skifte:

”Folk litade inte längre på att den närmaste skolan var bra utan kände att de måste välja en skola som var bättre. Om du frågar mig när Sverige förlorade sina höga skolresultat så skulle jag säga att det hör ihop med det här skiftet, att ni började anpassa utbildningssystemet för att det skulle passa konsumenter som ska ut och välja på en marknad.”

I PISAMÄTNINGAR genomförda mellan 2000 och 2009 framgick en tydlig negativ tendens. År 2000 kunde bara nio procent av skillnaden mellan elevernas



läsförståelse förklaras med hjälp av skillnader mellan skolor. Nio år senare, 2009, hade siffran mer än fördubblats och låg nu på 19 procent. Mätningar visade också att en stor del av skillnaderna i resultat mellan olika skolor hade sin förklaring i elevernas sociala bakgrund.

I Majsa Allelin avhandling, ”Skola för lönsamhet. Om elevers marknadsanpassade villkor och vardag” valde hon att jämföra två skolor i Göteborg – en kommunal förortsskola och en friskola inne i stan – för att undersöka huruvida det fria valet eventuellt skapade parallella skolvärldar. Men så var det inte.

– Utifrån såg formerna väldigt olika ut. Både i det organisatoriska och det pedagogiska upplägget. Däremot var elevernas fokus likadant. Det var samma jakt på att hitta rätt svar till proven, istället för att söka kunskap och ställa de intressanta frågorna. Allt handlade om resultat. En rektor på den kommunala skolan refererade till siffror i en utförd NKI (Nöjd Kundindex, reds anm.) som näringslivet brukar använda som måttstock, säger Majsa Allelin.

Kort sagt: Marknadskulturen från friskolorna där elever och föräldrar ses som kunder, vars nöjdhet ska mätas och utvärderas, var lika stark på den kommunala skolan.

En kriteriebaserad skola

Majsa Allelin menar att dagens svenska skola är kriterie- snarare än kunskapsbaserad. Att fokus ligger på vad som krävs för att få rätt betyg och vad som kommer på proven. Det är svaren och inte frågorna som styr undervisningen.

Måhända speglar detta samhälles generella rädsla för det dunkla. Att det som inte går att mäta och kvantifiera heller inte är till någon nytta.

– Eleverna vågade knappt räkna upp



handen och fråga om hjälp. De ville inte framstå som dumma. Istället var den vanligaste frågan ”Kommer detta på provet?” och ”Vad behövs för att få godkänt?” Med det förhållningssätt fräntas ju läraren sin professionella autonomi och lärarens svängrum minskar betydligt. Undervisningen blir smälare och tråkigare, säger hon.

Vänsterpartisten Anton Ek är mellanstadie lärare på kommunala Gryckboskolan i Falu kommun. Han känner inte igen sig i beskrivningen att eleverna inte vågar fråga.



– Jag försöker hela tiden uppmuntra mina elever till att testa och våga göra fel. Det utrymmet är jätteviktigt i undervisningen. Men det är kanske skillnad mellan mellan- och högstadiet, säger han.

Däremot ser han många andra negativa effekter med friskolorna i sin hemkommun.

– Skolpengen går till de lönsamma skolorna och de mindre populära får lägga ner. Här i Falu kommun var det fem skolor på landsbygden som nyligen riskerade att stängas som

ett direkt resultat av detta systemfel.

Enligt Anton Ek framgår det också av Skolverkets databas att det är just friskolornas betygsnitt som avviker mest i förhållanden till resultat på de nationella proven.

– De vill ju locka med goda resultat.

Kan marknadsskolan avskaffas?

Vad talar då för att det fria skolvalet och därmed vinstuttagen kommer att försvinna? Om det inte demonteras nu när Socialdemokraterna sitter i regeringsställning, när ska det då ske? Vad krävs för att det svenska folkets majoritetsåsikt ska få gehör?

– Problemet är att Socialdemokraternas relation till näringslivet inte skiljer sig nämnvärt från de borgerliga partierna. Det var förvisso borgarna som genomförde reformen, men Socialdemokraterna har ju sett till att bevara den, konstaterar Majsa Allelin.

Anton Ek tror att Vänsterpartiet kan göra skillnad här.

– Genom opinion kan vi få Sveriges föräldrar att förstå vilka sjuka konsekvenser marknadsskolorna faktiskt fört med sig. Om vi lyckas nå ut med att vi har ett havererat skolsystem där kunskap inte tillåts stå i centrum, så kommer det att försvinna.

Text: Magnus Erlandsson, frilansjournalist

KRÖNIKA

Politikers ”satsningar” slutar i nedskärningar

Om några månader drar valrörelsen igång och partierna kommer återigen att försöka vinna röster genom att utlova reformer och ”satsningar” på skolans område. De här reformerna är dock sällan finansierade och många satsningar visar sig vid närmare granskning sluta i nedskärningar.

Om det är röd eller blå majoritet i riksdagen eller i kommunerna tycks kvitta. De styrsignaler som skickas är att skolan ska effektivisera sitt arbete – dvs lyckas leverera mer för mindre – precis som om undervisning skedde vid ett löpande band.

Jag tror att politiker har goda intentioner. Ingen engagerar sig i skolpolitiken för att medvetet bidra till en sämre skola. Problemet är att det finns mekanismer i styrningen av skolan som gör att de goda intentionerna försvinner på vägen mellan beslut och klassrum.

Under tidigt nittital vändes den svenska skolan upp och ner. Effektiviseringskrav i budget ersatte automatisk uppräkningskostnader, tydliga regleringar av lärares arbetsbelastning ersattes av luddiga mål och skolor – såväl offentliga som privata – tvingades att börja konkurrera om elevernas skolpeng.

Resultatet har inte blivit bra. Allt fler lärare drabbas av utmattning, eleverna lär sig mindre och skillnaderna i elevresultat mellan elever socioekonomisk bakgrund har ökat. Den oreglerade skolan är ett stort misslyckande.

Tankesmedjan Balans välkomnar politiker från alla partier att ta upp kampen om att bli det nya skolpartiet men det parti som vill vända skolan utveckling kan inte nöja sig med populistiska utspel om punktinsatser eller mindre justeringar av den politiska styrningen.

Synen på vad som skapar god undervisning måste förändras i grunden, från kostnadseffektivitet och konkurrens till goda och stabila villkor för lärare och elever.

”Allt fler lärare drabbas av utmattning, eleverna lär sig mindre och skillnaderna i elevresultat mellan elever socioekonomisk bakgrund har ökat. Den oreglerade skolan är ett stort misslyckande.”



Marcus Larsson – Tankesmedjan Balans

Tankesmedjan Balans är partipolitiskt obundna och ger fakta, argument och jävlar anamma för välfärdens arbetare.

KRÖNIKA

Motivation, inte disciplin

Marknadsskolan kan aldrig bli effektivare eller ha högre kvalitet därför att elever är individer med olika behov och olika förutsättningar.

Det går inte att jämföra deras förmåga till inlärning med en effektiv produktion av hus, bilar, vete, mjölk eller andra världsliga ting, de är små människor, vilkas förutsättningar är olika och ingen individ är lik den andra. Skolans uppdrag är att fostra och utbilda varje liten människa till att bli en god demokratisk medborgare.

Det finns enligt metaanalysen av Hattie, där han sammanför ca 800 forskningsrapporter, om vad som är ett enskilt fruktsamt villkor för elevers lärande. Gissa vilket? Är det läxor? Nej. Är det disciplin? Nej. Är det motivation? Ja. Motivation hos eleverna är grunden till lärande. Så, hur kan motivation skapas? Är det skolformen? Nej. Att elever ska ha skoluniform? Nej. Detta innebär att vi inte kan skapa en "effektiv skola" genom att ändra skolformen eller disciplinera eleverna till autonoma robotar. Motivation kommer inte bara från viljan att lära sig utan från yttre betingelser såsom t.ex. en inspirerande lärare, eller en förstående och bra kamratskap i skolmiljön. Detta återfinns inte genom disciplin.

Skolverket har läroplaner, där det står vad eleverna ska kunna när de lämnar skolan, men för att ge innehållet en mening krävs också inspirerade lärare som har bra arbetsförhållanden och en stödjande arbetsgivare. Enligt fakta har inte Internationella Engelska Skolan gjort sig kända för att vara bra arbetsgivare. Tänk er att ni skulle undervisa 11 klasser med ca 25 elever i varje. Går det ens att lära sig namnet på alla elever? Kan betyget bli rättssäkert i en sådan situation?

Skattepengar blir privat vinst

Kommunens resurser är skattepengar och om den kommunala skolan skulle gå med vinst, (vilket den sällan gör eftersom den i regel underbudgeteras), så går pengarna tillbaka till kommunen och kan återigen omfördelas till kommuninvånarna. Det är skillnaden mot när vinsten blir en BMW eller en ny bostad på Östermalm för en av aktieinnehavarna av en skola som gör vinst på den skattepeng som är ämnad åt eleverna.

Åsa Garberg

Ordförande Vänsterpartiet Härryda



Namn: Carina Örgård

Ålder: 50 år

Bor: I Göteborg

Aktuell: Ny som regionråd för Vänsterpartiet i Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård för 1,7 miljoner invånare, men också för till exempel kollektivtrafik och kulturfrågor.

Carina Örgård är Vänsterpartiets nya regionråd

Carina Örgård är vänsterns nya regionråd

I sommar har Eva Olofsson slutat som regionråd för Vänsterpartiet och efterträts av Carina Örgård. Här berättar Carina om sin bakgrund, om vad som fick henne att engagera sig politiskt och ger en inblick i vad hon vill göra som regionråd och gruppleddare för Vänsterpartiet i Västra Götalandsregionen.

Text: Lena Karlsson

Hur kommer det sig att du engagerade dig politiskt?

Jag har mitt politiska intresse med mig sen barndomen när jag fick hänga med mina föräldrar på möten och demonstrationer. Men det som fick mig att ta steget till att engagera mig parlamentariskt var ändå alla dessa år med jobbskatteavdrag under två mandatperioder med borgerliga regeringar. De gav mig själv mer pengar i plånboken, men mina och andras barn fick sämre resurser i skolan.

Under åren då vi hade borgerlig regering jobbade jag inom vården och jag minns hur vi såg borgerlig politik göra avtryck i vår vardag. Vi såg hur de barn som tidigare fått insatser i skolan blev utan, eftersom deras stadsdel hade fått drastiskt minskade resurser. När allt fler familjer försökte hitta fungerande skola för sitt barn hamnade de i riskkapitalbolagens skolor som lovade brett, men som inte prioriterade att bekosta resurser till elevvården. Jag arbetade på BUP, Barn- och ungdomspsykiatri, och skolorna tog inte del av våra rekommendationer till anpassningar för eleverna. Jag brinner för samverkan vilket vi i politiken borde se till att våra verksamheter fick mer resurser till.

När BUP idag förväntas massproducera utredningar, tänker jag att det istället borde vara så att vi tittade på skolans möjligheter att bygga sina verksamheter på ett sätt som inte exkluderar lika många barn och att regionen kan vara en resurs i det arbetet.

Hur tycker du det varit att vara politiker i Västra Götalandsregionen så långt?

Att vara förtroendevald politiker är något att vara stolt över, men innebär också ett stort ansvar att göra det bästa. I Vänsterpartiet upplever jag att vi alla tar våra

uppgifter på allvar, ser till att läsa på noga och hålla oss uppdaterade. Vi vill inte bara lyssna på högre chefer och tjänstepersoner utan också på de anställda. Det är facken såklart men också de till exempel undersköterskorna på vårdavdelningen och personalen på tvätteriet. Det ger minst lika viktig kunskap, men också mer motivation att kämpa vidare i det politiska arbetet för ett klasslöst och jämlikt samhälle.

Jag känner att det verkligen varit meningsfullt att jobba politiskt så långt. Jag fick tidigt utrymme att påverka politiken för de frågor som är viktiga för mig; att upptäcka våldutsatthet och utveckla den psykiatriska vården för dem som drabbats. Västra Götalandsregionen är nu den enda region som beslutat att fråga om våldutsatthet på ett så brett och systematiskt sätt vilket vår motion om att fråga om våld på rutin bidragit till.

Vad vill du göra nu när du tillträder som regionråd?

Nu när jag fått förtroende att bli gruppleddare för Vänsterpartiet i Västra Götaland gör jag det med förhoppningen om att kunna bygga ett ännu starkare gäng som ska bidra till att utveckla en vänsterpolitik. Vi har en engagerad regionfullmäktigegrupp och ännu fler som har uppgifter i nämnder, styrelser och beredningar, så jag är långt ifrån ensam.

Vi ska lägga förslag som fångar upp den psykiska ohälsan i pandemins spår och ge verksamheterna goda förutsättningar att möta patienten på bästa sätt, trots de ännu längre värdköer som borgerlig politik och pandemi skapat. Men vi ska också lägga förslag som gör att vår region uppnår de klimatmål vår jord behöver och få en väl utbyggd kollektivtrafik med låga biljettpriser. Som ledstjärna ska vi också ha att kultur och mångfald berikar oss alla.

Omsätt ord till handling

– aktivisten och tidigare partiledaren Ulla Hoffman kandiderar för Vänstern i kyrkovalet

Nu kandiderar Ulla Hoffmann i kyrkovalet. Som tidigare ordförande för Vänsterpartiet bär hon inte bara på gedigen erfarenhet i riksdagen. Hon är en aktivist som utanför parlamenten länge drivit en ihärdig kamp för ett värdigt pensionssystem, en mänskligare flyktingpolitik och ett tryggare socialförsäkringssystem. Nu tar hon kamp för Vänstern i Svenska kyrkan.

Hon beskriver själv sitt engagemang med den välbekanta frasen ”av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov”. Det är människovärdet det handlar om. Det är den röda tråd som löper genom Hoffmanns engagemang som sträcker sig från i slutet av 60-talet fram till idag. Hon började i Socialdemokraterna men lämnade efter Socialdemokratins högersväng och blev så småningom istället engagerad i Vänsterpartiet. För Vänsterpartiet har Ulla Hoffmann bland annat varit riksdagsledamot, partistyrrelseledamot och tillförordnad ordförande mellan 2003-2004. Aktivismen har funnits där hela tiden och idag är hon ordförande för Fristadsfonden som hjälper asylsökande som hotas av avvisning och inte kan återvända till sina hemländer.

– När jag kom in i Riksdagen tänkte jag att jag skulle arbeta med integrationsfrågor, sedan öppnades mina ögon för flyktingpolitiken och de problem som fanns där, säger Ulla Hoffmann.

Sedan dess har flyktingfrågan varit en stark hjärtefråga jämte sociala trygghetsfrågor. I mitten av 2000-talet var Ulla Hoffmann engagerad i påskupproret, ett upprop arrangerat av kristna råd för en generösare flyktingpolitik. Där träffade Hoffmann ärkebiskopen KG Hammar. Om du bestämmer dig för att bilda en egen kyrka är jag den första att bli medlem, sa Ulla till KG Hammar efter att han lämnat över en namninsamling till dåvarande migrationsminister Barbro Holmberg.

Idag är Ulla Hoffmann på olika sätt engagerad i ensamkommande ungdomars situation i Sverige. Det började när hon som politiker besökte gymnasiet i hemkommunen Tyresö. Ett förtroende mellan henne och ensamkommande ungdomar växte fram. Idag hjälper hon till med olika typer av stöd, ringer samtal och har haft ungdomar boendes hos sig. Hon beskriver en outhärdlig oro som ungdomar går och gått igenom med situationen i Afghanistan och den svenska flyktingpolitiken.

Det dröjde väldigt länge innan utvisningarna till Afghanistan stoppades. Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig.

Hon pratar om en politik med politiker som måste sluta se sig själva som förvaltare och istället våga förändra och utveckla systemen.

Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten. Under 2020 sålde Sverige vapen för 17 miljarder kronor.

Det var när en av de ensamkommande som då var boende hos Ulla Hoffmann skulle konvertera till kristen-



”Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten.”

domen som hon kom i kontakt med en annan kyrka än den hon själv blev konfirmerad i. Ulla såg människor som arbetade och kämpade för det hon själv kämpar för. Det dröjde inte länge innan hon upptäckte att den där kyrkan hon en gång i tiden sagt till KG Hammar att hon skulle gå med i fanns 50 meter från hennes boende.

Det är viktigt för mig att man omsätter sina ord i praktiken. Jag upptäckte att Tyresö församling gör det man säger i predikningarna och gick därför med.

Nu kandiderar Ulla Hoffmann för den oberoende nomineringsgruppen ViSK – Vänstern i svenska kyrkan.

Kan jag vara med och bidra till en kyrka som är öppen för alla, då vill jag göra det. Vi arbetar för alla människors lika värde, något som idag är under hot. Det är viktigt att ta ställning och göra sin röst hörd.

Hoppet och framtiden ser hon i sina barnbarn och generation Greta.

De för saker framåt, och det är något som gör mig hoppfull.

Namn: Ulla Hoffmann

Bor: Tyresö

Erfarenhet: Tidigare partiledare för Vänsterpartiet, tidigare riksdagsledamot och partistyrrelseledamot för Vänsterpartiet.

Aktuell: Kandiderar för Vänstern i Svenska kyrkan i kyrkovalet 2021

Hallå där!

Anne-Marie Pålsson



Anne-Marie Pålsson, nationalekonom, tidigare M-politiker och som utreder privatiseringen av skolan.

Har du ändrat uppfattning?

Det har jag inte. Redan under min tid i riksdagen var jag bestämd med att det är en dålig kombination med utbildning och vinstmaximering.

Utbildning är den enda grundlags-skyddade välfärdstjänsten. Att överlåta ansvaret för en sådan till privata aktörer med vinst som målsättning är olämpligt.

Vilka är huvudargumenten?

Det uppmuntrar till sortering av eleverna. Den svenska modellen med privata aktörer medger inte heller tillräcklig insyn och kontroll. Till och med ren myndighetsutövning.

Jag är säker på att de flesta av mina vänner och ekonomkolleger (inte alla men många) har samma uppfattning som jag. Idén att marknadsutsätta skolan skedde alltför lättvindigt. Underlaget till riksdagen var på blott 22 sidor och inte föregåtts av någon utredning.

Det är framförallt Svenskt Näringsliv, Friskolornas Riksförbund och Timbro som driver försvaret av den nuvarande ordningen. Plus ägarna till de största friskolekoncernerna som AcadeMedia och Engelska skolan.

Hur går det med utredningen du gör på uppdrag av lärarfacket LR?

Själva arbetet är mycket roligare och mer mångfacetterat än jag trodde. Vi är inte klara än men resultaten kommer säkert att uppfattas som kontroversiella.

Privatiseringen av skolan var medelklassens revolt på ett dåligt skolsystem. Då för snart 30 år sedan struntade föräldrar att det fanns ett vinstintresse i bakgrunden. De ville ha en bättre skola än den offentliga.

Hur tycker du att debatten är?

Torftig – som ett skyttegravskrig där allt är svart eller vitt.

Systemet måste ändras, finns den politiska viljan så går det. Men det är inte lätt för det handlar om mycket pengar.

Ska möjligheten till vinstmaximering bort så måste även den offentliga skolan förändras, bli bättre.

”Det dröjde väldigt länge innan utvisningarna till Afghanistan stoppades. Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig.”

kort om...

Marknadsskolan

Fem anledningar varför Vänsterpartiet är emot det nuvarande skolsystemet där skolor styrs av den ekonomiska marknaden

Enda landet i världen

“Det svenska friskolesystemet är extremt om man jämför internationellt. Efter att Chile bestämt sig för att avveckla den marknadsstyrda skolan är Sverige det enda landet i världen som tillåter skattefinansierade skolor att plocka ut obegränsade vinster.”

Daniel Riazat, skolpolitiskt talesperson (V)



Politisk vänskapskorruption

Sedan friskolereformen infördes i början av 90-talet har politiska företrädare gått över från höga politiska uppdrag till att ingå i bolagspositioner för stora friskolekoncerner. Vissa av dem som ägare, vissa som VD och andra i styrelser och som rådgivare. Några blev även ordförande för Friskolornas Riksförbund. Partierna som särskilt sticker ut är Moderaterna, Socialdemokraterna och Liberalerna. Men det finns även exempel från Miljöpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Det vill säga samma sex partier och ibland samma politiker som införde friskolereformen på 90-talet.



Färre behöriga lärare och lägre löner

Det är viktigt för barnens skolgång att ha behöriga lärare. Glädjebetygen minskar och undervisningen får en högre kvalitet. Trots det har många friskolekoncerner satt i system att anställa obehöriga lärare som en besparingsåtgärd. Ju fler obehöriga lärare, desto lägre löner och därmed större vinster till ägarna.

Andelen lärare (med pedagogisk högskoleexamen)



Genomsnittslöner för lärare på Gymnasiet 2020 – månadslön innan skatt

Kommunala skolor: **39 000 kr**
Fristående skolor: **36 600 kr**

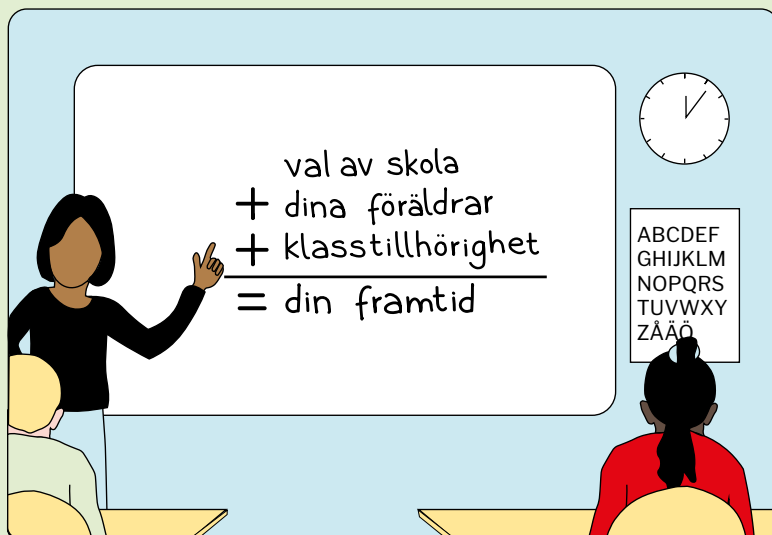
Skolverket 2020/2021, Statistiskmyndigheten (SCB)

Vinster och koncernfiffel – vem äger egentligen skolan?

Mellan 2018-2020 gjorde 4 enskilda friskoleföretag en vinstutdelning på 395 miljoner kronor. Vinsterna i var i själva verket betydligt större än så och är svåra att följa på grund av strukturer som försvårar insyn. 2018 fattade riksdagen beslut om nya bestämmelser i skollagen om vem som ska få driva fristående förskolor och skolor. En skola som granskats är Internationella Engelska Skolan eftersom de bytte ägare, efter att ett riskkapitalbolag från Luxemburg köpt upp större delen av skolan. Det tog skolinspektionen 8 månaders arbete (jakt) för att få svar på vilka som faktiskt är ägare: Peutinger AB, Ramatuelle Holdings II AB, Ramatuelle Holdings AB, Paradigm Capital Value Fund SICAV, Paradigm Capital AG, Paradigm Capital Value LP och The Hans and Barbara Bergstrom Foundation.

Riksdagens Utredningstjänst (RUT), Alla Bolag, Skolinspektionen

Segregationen ökar, jämställdheten minskar



Skillnader i resultat mellan svenska skolor har ökat kraftigt i Sverige och barnen går i allt större utsträckning i segregerade skolor. Hur bra det går för en elev hänger i allt högre grad på vilka föräldrar den har och vilken skola den går i. Det är något som såväl statliga utredningar som internationella organisationer som The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) har presenterat. OECD:s chef för utbildningsfrågor har vid flertal tillfällen, liksom svenska och internationella forskare påtalat att anledningen till att segregationen ökat och jämlikheten sjunkit är marknadsanpassningen av skolan. I slutändan blir det ett demokratiproblem när samhällets invånare separeras från varandra i tidig ålder. Såväl sociala som klassrelaterade klyftor cementeras.



Vi vill skapa en skola där barn får vara barn – inte varor!

